

[Stinus.]

Et så omfattende problems løsning som det, der altså er tale om her, kræver nok i det mindste to ting. For det første, at man ikke kaster sig over spurvene og tror, at når man blot har skudt dem med kanoner, så er alt godt. For det andet kræver problemets løsning, at man skaffer sig et sæt af værktøjer. Inden for forureningsproblematikken vil de fleste delproblemer, måske alle, være bedst tjent med en samordnet brug af flere værktøjer. De vigtigste midler, der generelt kan komme på tale, er vel nok propaganda, oplysning, opdragelse, specielt tilrettelagt i og af skolen, sanktioner som bødestrafte og andre straffe, skat på forureningskilden til betaling for offentlige udgifter til rensning, forskellige grader af forbud, forbud mod fremstilling, forbud mod brug, forbud mod forurening ved brug, f. eks. forbud mod rygning i alle offentlige lokaler, forbud mod henkastning osv.

Fra handelsministeriet foreligger forslag til forbedret lovgivning mod forurening fra skibes olie og materialer, og fra justitsministeren kan snart ventes et lige så konkret initiativ til begrænsning af motorkøretøjernes afgivelse af kulilte, i begge tilfælde initiativer på konkrete områder af betydning også i den større sammenhæng.

Det forslag om beholdere til øl og læskedrikke, som vi behandler her i dag, har også en vis betydning. Ministeren udbeder sig ganske vist ikke en kanon til at skyde det store vildt med, men de problemer, forslaget rejser, er komplicerede nok endda. Det radikale venstre er indforstået med, at ministeren får den bemyndigelse, han har bedt om med sit forslag. Vi finder det rimeligt og hensigtsmæssigt, at han har en sådan bemyndigelse som et beredskab at bringe i anvendelse, hvor en sådan anvendelse efter nøjere vurdering af tab og vinding skønnes fornøden. Ministeren gør i sin skriftlige fremsættelse selv opmærksom på, at en bemyndigelseslov som den foreliggende må administreres på en sådan måde, at der, inden konkrete beslutninger tages, må ske en afvejning af forureningsmæssige synspunkter mod andre synspunkter af betydning. Det er vi ganske enige om, sådan som det også vil fremgå af de generelle bemærkninger i begyndelsen af mit indlæg. Ministe-

ren udtaler dernæst det håb, at synspunkter vil komme frem ved forslaget's behandling her i tinget, sådan at de kan indgå i afvejningen.

Mit parti vil gerne bidrage ved at lægge nogle af de synspunkter på bordet, som efter vort skøn må veje til i det aktuelle spørgsmål, som nye ølemballager på det danske marked har rejst. Det første er, at ministeren kan regne med fuld tilslutning fra vor side til et forbud mod engangsflasker, for så vidt og så længe det er muligt at drage en grænse mellem det, der forstås ved engangsflasker og andre flasker. Engangsflasker frembyder foruden ulemper af æstetisk art risiko for skader på maskiner, især landbrugets maskiner, og dertil — og i særlig grad — risiko for skader på mennesker og dyr.

Hvad dåserne angår, er sagen betydelig mere kompliceret. Der er i den radikale gruppe som vel i alle øvrige grupper medlemmer, som er rede til allerede på det foreliggende grundlag at ville anbefale ministeren at forbyde dåserne. For andre tager spørgsmålet sig mere kompliceret ud. Ministeren får her klare sig med nogle præmisser, men vi er parat til i udvalg at være med til at foretage en nærmere afvejning af samtlige de præmisser, som kommer på bordet. Vi er enige med ministeren i sigtet; vi må forhindre, at dåser sviner vores land til og gør det til en stor losseplads, men vi udrydder ikke dåser ved at forbyde øldåser. Det vil derfor under alle omstændigheder være nødvendigt, at vi sætter ind på det felt, der i det lange løb virkelig batter noget: oplysning, opdragelse, propaganda. Vort undervisningsvæsen må have en central placering i alt dette.

Bødevejen må også inddrages i overvejelserne, ligesom det heller ikke kan være urimeligt at finde ud af, om dåserne og plastacet selv må bære omkostningerne ved renovation. Propaganda, oplysning, og hvad dertil hører må naturligvis støttes af en storstilet opsætning af kurve osv. på strategiske steder. Det er her glædeligt at registrere den indsats, der nu gøres på dette område af de ansvarlige for vore offentlige skove. Der er den forskel på de aktuelle dåsesøller og andre for længst indførte dåseemballerede artikler, at ølproducenterne her i